

Gaat het nog over Jezus?

Afgelopen weekend ben ik op twee op het eerste gezicht totaal verschillende bijeenkomsten geweest, maar toch was er een vreemde overeenkomst; het ging niet over Jezus Christus. Vrijdagavond mocht ik getuige zijn van een prachtig concert van Stef Bos in de mooie Kleine Komedie. Een aanrader. Zaterdagmiddag in de voormalige schuilkerk, de Rode Hoed, was ik aanwezig bij een debat over de toekomst van het protestantisme en in het bijzonder de PKN.

Prediker Bos

Misschien denkt u, ja logisch dat het niet over Jezus gaat bij Stef Bos. Hij is tenslotte een seculiere zanger, zelfs een afvallige, gezien zijn veenendaalse gereformeerde opvoeding. Maar dan raad ik u aan toch wat meer te luisteren naar zijn muziek. Als u tenminste tegen enige reflectie op het leven kunt, want dat is waar het bij de prediker Bos om draait. Hij geeft zijn leven zin door te zoeken naar de waarheid, maar zonder het te willen vinden. Hij neemt zijn publiek mee via mooie woorden en zinnen tot voorbij het vraagteken.

En we houden ons vast aan dat wat verdwijnt

We zoeken naar een vijand

Omdat we niet meer weten wie we zelf zijn

Lees voor de aardigheid de reacties van het publiek in zijn gastenboek.¹ *‘Voor mij bent u er uitstekend in geslaagd om woorden te geven aan de eenvoud en de schoonheid van het leven en aan de lange weg die wij soms moeten gaan voordat wij dit kunnen zien.’* Dat is van een ander kaliber dan menig ander gastenboek. Misschien is het wat overtrokken, maar ik zou het religieus willen duiden. Zijn publiek vindt via zijn liedjes een bepaalde religieuze bevrediging, zingeving. Je kiest daar ook voor, op het moment dat je een concert van hem bezoekt. Wel met dien verstande dat deze zingeving een keuze is, een avondje nadenken over het leven, begeleid door mooie muziek. Daarna kun je weer over tot de orde van de dag. Ook ik gebruik daarvoor soms zijn liedjes; sigaar, whisky en Stef Bos. Een prima combinatie om te gaan reflecteren, soms melancholisch, soms relaxt.

Maar zoveel vragen van hem zijn ‘in te koppen’ door Jezus naar voren te schuiven! Tijdens het concert heb ik dat meerdere malen gedacht, als ik nu het laatste vers zou mogen schrijven. Dan was het af.

Maar Stef Bos bestaat bij de gratie van het zoeken. Op de antwoorden zit het publiek niet te wachten, daar komen ze niet voor. Zou de kerk misschien ook wat vaker vragen moeten stellen in plaats van absolute antwoorden verkondigen?

Kerkbestuur

Dat Jezus niet genoemd wordt bij een debat over de toekomst van het protestantisme is wellicht wat vreemder. In de Rode Hoed, voormalig schuilkerk, tegenwoordig de linkse kerk, werd een boek gepresenteerd over Bas Plaisier.² Hij treedt binnenkort af als scriba van de PKN, vaak aangeduid als geestelijk leider. Een journalist van de Trouw heeft hem een jaar lang gevolgd en daarover een boek geschreven. Een aantal mensen nam plaats achter de tafel. De katholieke Kimman duidde de protestanten aan als een actieclubje dat vergeten is zichzelf op te heffen. De misstanden ten tijde van de reformatie zijn allang bijgeschaafd door de katholieke kerk. En de godsdienstsocioloog Stoffels rekende ons voor dat de laatste koster van de PKN het licht uit doet op 5 april 2038, gezien de huidige groei aan kerkverlaters.

Vervolgens werd er een hoop gesteggeld over de al dan niet broze constructie van de PKN en de gebrekkige identiteit door haar plurale gesteldheid. De één gaf aan dat de orthodoxie nodig is om de anderen bij de les te houden, de ander dat we ons massaal moeten melden bij de katholieke kerk. Verdeeldheid is toch een slecht signaal naar de niet-kerkelijken. Zelfs ambtstermijnen van twee jaren passeerde de gesprekstafel, want de dertigers willen best hun bestuurlijke expertise gebruiken voor de kerk, maar hebben geen tijd om zich voor vier jaren vast te leggen. Samenvattend gaf Stoffels enig licht in de tunnel met de opmerking dat mocht er geen plaats meer zijn voor de PKN, dat 1 van de andere 528³ kerkgenootschappen in Nederland deze rol wel zou overnemen.

Uiteindelijk, in de extra tijd, kwam er uit de zaal nog een vraag; maar bidden wij ook voor de kerk? Een goede corrigerende vraag.

Laatste opmerkingen

Het is makkelijk om met een vinger te wijzen naar de PKN, maar laten we dit ook vooral op onszelf betrekken. Als wij spreken over de kerk, beseffen we dan ook dat het ten diepste gaat om het evangelie van de opgestane Heer?! Zeker nu we alvast vooruitkijken op het paascongres, laten we dit niet vergeten. Het gaat om Hem.

Bidden wij ook voor het paascongres? Dat Gods zegen ons mag inspireren bij het spreken over de kerk en over onze rol in die kerk? Of zijn we op het paascongres vooral lekker academisch aan het redeneren over theoretische modellen en toekomstscenario's? Ik hoop dat u dit laatste een rare vraag vindt.

¹ www.stefbos.nl Ook al zijn liedteksten zijn daar te vinden.

² Emiel Hakkenes *Achter de schermen van de PKN. Een jaar met kerkleider Bas Plaisier* Van Gennip

³ E.G. Hoekstra en M.H. Ipenburg *Handboek christelijk Nederland Kerken, gemeenten, samenkomsten en vergaderingen* Kok Kampen